

Каїафа

Карел Чапек

Переклад Володимира Лисенка

Сідайте, люб'язний Бенханане, я весь до ваших послуг. Отже, ви бажаєте довідатись мою думку про те, чи по праву був розіп'ятий цей чоловік. Все дуже просто, пане мій. По-перше, нам до цього справи нема, не ми засудили його до смерті, ми лише видали його римському Наміснику, чи не так? Нащо ж нам брати на себе відповідальність, вірно? Був він засуджений справедливо — добре; а якщо несправедливо, то тут винні римляни, і коли-небудь ми їм поставимо це на карб. Ось так-то, мій люб'язний Бенханане; на такі справи ми маємо дивитися як політики. Принаймні, я, як первосвященик, повинен враховувати політичне значення того або іншого питання. Зважте от на що, приятелю: римляни позбавили нас від особи, що... — як би це висловити? — яка з певних причин була нам небажана; і при цьому вся відповідальність паде на них...

Що? Які маю я на увазі причини? Бенханане, Бенханане, здається мені, нинішнє покоління недостатньо усвідомлює свій патріотичний обов'язок. Невже ви не тямите, якої шкоди завдає нам той, хто нападає на такі визнані авторитети, як наші фарисеї й законники? То що ж тоді подумают про нас римляни? Адже це значить підривати національну самосвідомість! Ми, напроти, зобов'язані з патріотичних міркувань підтримувати їхній престиж, якщо не хочемо, щоб наш народ піддався чужому впливу! Той в Ізраїлі, хто руйнує віру у фарисеїв, діє на руку римлянам. А ми повернули справу так, що скарали його самі римляни! От що називається політикою, Бенханане. А тепер знаходяться різні нишпорки, які бажають будь — що з'ясувати, чи по праву було страчено цю людину! Затямте, парубче, інтереси батьківщини вищі за всяке право. Я краще інших знаю, що в наших фарисеїв є вади; між нами кажучи, всі вони базіки й шахраї, але не можемо ж ми дозволити кому б то ні було підривати їхній авторитет! Знаю, Бенханане, ви були його учнем, вам подобалося його вчення, що ми повинні любити ближніх і ворогів своїх та інше в цьому роді; але скажіть самі, — що це дасть нам, євреям?

І ще одне. Він не повинен був заявляти, що прийшов порятувати людство, що він Месія й син Божий або як там іще. Адже ж ми знаємо, що народився він у Назареті — отже який же він Спаситель?! Живі ще люди, які пам'ятають його хлопчиськом, сином теслі, — і цей чоловік уявив, начебто має силу врятувати цілий світ? Куди йому! Я правовірний єврей, Бенханане, однак ніхто не переконає мене в тім, що хто-небудь з наших у змозі спокутувати гріхи цілого світу. Це було б наївною переоцінкою сил наших, друже. От якби щось подібне заявив про себе римлянин чи єгиптянин — нічого не скажеш, але якийсь єврейчик з Галилеї — та це ж смішно! Хай розповідає комусь іншому, що з'явився врятувати людство, тільки не нам, Бенханане. Не нам. Ні, не нам!